

När jag var barn fick jag engelska spulan. Då gick mamma med mig till en klok gumma som kallades "Mia på tårn" - jag minns ej var hon bodde. Gumman tog en ulltråd och mätte mig med och klippte en buss av mitt hår. Jag fick något starkt att dricka. Sedan brände gumman hårbussen och ulltråden. Så fick jag en liten prär som lukade starkt, att hänga i ett snöre om halsen. Den hade jag länge.

En gång hade jag värk och det rändes bud till barnmorskan att hon skulle komma och koppra mig. Jag skrek och var rädd men som väl var, var barnmorskan inte hemma.

Det var många som reste till den kloka gumman i Kungsbäcka.

Vid Tullen (vid Göteborgsvägen i Borås) bodde en klok gumma, som kallades Tulla gumman.

ACC. N:R **M. 12073:2.**

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ju mer man rör i sliten ju mer lulltar den.

Man skall aldrig bräta med häringar och prisa
i motvär för det får man bara på sig igen.

En häring kan inte bräta och en prisma kan inte
brinna

Mulen morgon ger lilar dag
Morgnrodnad ger våt natt

Herrar och hunder stänga aldrig dörrar efter sig.
När man talar om trollen så är det farstun.
Upp som en sol och ner som en pannkaka.
När lumbban är tom så lita hästarna.
Släkten är värst, så räven om rönnbären
Gud och Faren hjälper de sina.
Komma efter som Deboga öl.

ACC. N:R M. 12073:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Dum som spå lass hö.

Långa som en häst travar

Vara allvarsam och låta snören rinna

Stämma som lyxkräslning.

Man ska inte lära gamla hundar sitta.

Andras hundar och andras fästnör ska man
inte låppa.

Man undra, sa flundra, om gädda är fisk.

Den som först är fäst var, han är fisens far.

Fan det sa Rätig.

Lika full av lögn som kyrkan är full av bönder.

En flygande kråka far nån'ting, en sittande
någonting.

Hur man vänder sig är roten bak.

Man måste ta sig bak, för att ta sig fram, sa' bagarn.

Det kan en blind häring känna med sin käpp.

La oss se på näven sa blinda Sara.

Det första en blir blind på är ögonen.

Gud ska löv
för hälsa och nykterhet
och lättschita röv, sa Engbergs-Lotta.

Und ska med und fördrivas.

Olyckan är ingen fröjd.

Är det ljudet, är det fågnat

Det kan ingen skraddare hjälpa.

Det ena goda skämmar inte det andra

Om skatona skrattar betyder det att det
kommer främnande.

Om man vänder om lunn efter något man glömt
ska man rätta sig på en stol och spotta 3 ggr
innan man går ut igen.

Om det kliar i vänstra handen får man brev.
Skar på bordet betyder föregelse.

ACC. N:R M. 12073:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Drömmer man om lik får man höra talas om att
det blivit någon född.

Drömmer man om småbarn får man höra talas om lik.

Drömmer man om ormar möter man falska människor.

Drömmer man om mäss får man pengar.

Drömmer man om eld blir man förälskad.

Drömma om pengar betyder friargelre.

Tappar man en smörgås upp och ner blir det regn.

Det var många i Fristad som arbetade med hemstickning. De köpte själva maskinerna och stickade åt gravvister i Borås.

Många av min årgång reste till Amerika. De hade hört de kunde få det bättre där än att tjäna som pigor och drängar här hemma. Det gäller särskilt barn till dem, som hade en eller annan sysselsättning på hemmet och inte hade något lantbruk.

Så länge jag minns firades alltid födelsedag med kafferey och presenter.

Tvåorna i Fristad titulerades "mor", min mamma titulerades "madam" för hon var från staden.

När skollärare Wallkvist kom som ung bröjde han med rängundervisning. Det var något nytt. Bland skolbarnen pluckade han ut de rängbegärade och bildade en kör som sjöng i kyrkan vid högtider. Vid skolskiptet sjöng skolbarnen i kyrkan. Koron sjöng också vid skyttebararerna. Det var en bar varje år. Nästan alla var med i skytteföreningen.

Wallkvist tog med skolbarnen ut att bada. Pojkarna badade på ett ställe och flickorna på ett annat för på den tiden hade man inte badkläder i Fristad. Wallkvist lärde skolbarnen att hälsa ordentligt, de fick gå förbi honom och hälsa, gång på gång, tills han blev belåten.

Det var en stor skam att få oäkta barn. Makar fick
plikta till kyrkan om barn föddes innan de varit
gifta i 9 månader.

Tattare förtunte kopparhjul, slipade linivar och bytte
hästar. De reste omkring, hela familjer med häst och
vagn. De liggde i husen och på gårdarna. Man sa' att
de stal. De var livliga att ta' till liniven. I Borås
bodde det tattare i en stadsdel (-glömd namnet) och
där kunde anständigt folk inte gå.

Tiggenare kom ibland ett par gånger om året.

ACC. N:R M. 12073:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lussafton klädde vi ut oss och gick omkring till
bekanta och grång. På morgonen Lucia-dagen, kom
lussbruden med kaffe och lusskatter och grång.
Jag har hört talas om att man istället bjöd på
sylta, bröd och dricka.

Vid julottanmärkte det alltid vara någon hemma och
passa ljusen. Det skulle vara ljus i alla fönster.

Kristi Himmelfärdsdag hade vi alltid gökotta.
Vi gick upp vid 5-tiden på morgonen och hade en
korg med kaffe och kakor med ut i det gröna.
Flera familjer hade gökotta tillsammans.

ACC. N:R M. 12073:10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Har du ont i magen
gå till Per i hagen
lägg dig på en sten
och bäska dina ben
så blir du bra i magen.

Rida rida ranka
vart ska vi rida
rida sta och fria
Men när vi kom dit
så var det ingen hemma
mer än ett par hundar
som låg under bänken
och rassla med länken
Den store han sa Vou vou vou vou vou
Den lille han sa Vio vio vio vio vio

ACC. N:R M. 12073: //

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vysan, vysan, vysserilull
nu ska lillem sova
diten pilt ska tänka så
när han ser de blommor små
som bepyder ängen
Världen är en sorgerö
bäst man lever skall man dö
och bli noll tillbaka
vysan, vysan, vysserilull
du får tids nok vaka.

ACC. N:R M. 12073:12.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ty, vy barna
katten hänger i grana
mor mal gryna
far slaktar svina
mormor går i blomsteräng
plockar rovor åt sin dräng
vy vy barna

ACC. N:R M. 12073:13.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Det satt en skata på lagårdstak
och sjöngde så fula visor
Om inte Anders är snäller idag
så får han smaka på riset
fy du skygga skata säg inte så
vår lille Anders är snäller ändå
Han ska få socker och kaka.

ACC. N:R M. 12073:14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När luncharna kom inrykningsdagen var de oftast fulla. Det var brännvinsförsäljning på borden hela tiden mötet varade. Folk sop mycket och det var ofta slagmål. Knacktar (vämpflikiga) som hade det bättre ställt bodde inte på borden utan hyrde sig rum i byn. De kallades för "silkevära."

På borden var det så länge mötet varade, ett nöjesfält med som ett nuvarande kringresande tivoli, med karusell, skjutbana och karamellstånd. Till midnatt brukade de anhöriga komma och hälsa på luncharna.

ACC. N:R

M. 12073:15.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Innan prästen Sundtler skrev ut en lysning
ville han inhys från två hända personer att
de förlovade sig var släkt.

Han nekade ofta att konfirmera ungdomar för
att de inte hade tillräcklig kristendomskunskap.

ACC. N:R M. 12073:16.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LÜND

Som barn minns jag att det ofta kom gård-
farihandlare, som sålde all slags småvaror, t. ex.
strumpor, handdukar, gummiband och brocher.

När jag var i Ålvros 1907-09 kom där ett par gånger
ballebollenallor (knallar från Bollbygd) med stora
lax spändkorvar och flera slags trästöld.

ACC. N:R M. 12073:17.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I fattighuset bodde gamla original. Jag minns
Niare Johan, Hoppe Nils, Lång-Anna, Lust-Olle och
Lusta-Lotta. Där fanns en som lagade maten,
annars fick de få övrigt passa sig själva. De
gick bort och arbetade i hem och trädgård.

Om julafton skulle de alltid ha en vetekaka
och en grov och en fin kaka var. + / korv och en
liten fläsk var.

ACC. N:R M. 12073:18.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I Tristad prästgård spökade det. Man sa' där gick
en vit dam. Man hade sett henne i -allén i träd-
gården. Ibland gick gungstolen utan att någon
rör vid den. Ibland hördes frösande av siden utan
att man kunde se någon.